

ARES

ACADEMIC RESEARCH IN EDUCATIONAL SCIENCES

2024/04
VOLUME 5
ISSUE 4

Research

We increase scientific
potential together!

ARES.UZ

Exact Sciences
Natural Sciences
Technical Sciences
Pedagogical Sciences
Medical Sciences
Social and Humanitarian Sciences

HUQUQIY TARBIYA JARAYONIDA TEXNOLOGIK YONDOSHUV – TA'LIM TIZIMI RIVOJINING ASOSIY SHARTI

Arslon Kamilovich Nafasov

Chirchiq davlat pedagogika universiteti O'zbekiston tarixi kafedrası katta
o'qituvchisi

ANNOTATSIYA

Ushbu maqolada, huquqiy ta'lim-tarbiya jamiyat taraqqiyoti, rivojida muhim omil ekanligi haqida so'z yuritiladi. Xususan, huquqiy tarbiyaning texnologik yondashuv asosida maqsadi ma'lum vositalar, shakl va metodlar yordamida shaxsning ongiga ta'sir ko'rsatib, unda davlat belgilagan qonun qoidalarga itoatkorlikni, davlat siyosatini ijro etish hamda o'z hatti harakatini davlat talabiga muvofiq holda tanlay olish qobiliyatini shakllantirishi kabi muxim masalal yoritilgan.

Kalit so'zlar: huquqiy madaniyat, konstitutsiya, huquqiy ta'lim, pedagogik texnologiya, huquqiy tarbiya metodi, texnologik yondashuv, uzluksiz ta'lim, pedagog.

ТЕХНОЛОГИЧЕСКИЙ ПОДХОД В ПРОЦЕССЕ ПРАВОВОГО ОБРАЗОВАНИЯ – ОСНОВНОЕ УСЛОВИЕ РАЗВИТИЯ СИСТЕМЫ ОБРАЗОВАНИЯ

АННОТАЦИЯ

В данной статье говорится, что юридическое образование является важным фактором развития общества. В частности, цель правового воспитания, основанная на технологическом подходе, состоит в том, чтобы с помощью определенных средств, форм и методов воздействовать на сознание человека, сделать его послушным нормам государственного права, реализовать государственное право. политику, а также иметь возможность выбирать собственные действия в соответствии с требованиями государства, освещен такой важный вопрос, как ее формирование.

Ключевые слова: правовая культура, конституция, юридическое образование, педагогическая технология, метод правового воспитания, технологический подход, непрерывное образование, педагог.

TECHNOLOGICAL APPROACH IN THE PROCESS OF LEGAL EDUCATION – A BASIC CONDITION FOR THE DEVELOPMENT OF THE EDUCATION SYSTEM

ABSTRACT

This article states that legal education is an important factor in the development of society. In particular, the goal of legal education, based on a theological approach, is to use certain means, forms and methods to influence a person's consciousness, make him obedient to the norms of state law, and implement state law. policy, as well as having the opportunity to choose their own actions in accordance with the requirements of the state, such an important issue as its formation is highlighted.

Keywords: legal culture, constitution, legal education, pedagogical technology, method of legal education, technological approach, continuing education, teacher.

KIRISH

Ta'lim-tarbiya masalasi mustaqilligimizning dastlabki kunlaridan boshlab bugunimiz va kelajagimizni hal qiladigan eng dolzarb vazifa sifatida qaralgan va ta'lim-tarbiya sohasida normativ-huquqiy hujjatlar qabul qilgan. Amalga oshirilayotgan ulkan ishlar, farzandlarimizning har tomonlama barkamol bo'lib ulg'ayishi uchun yaratilayotgan zamonaviy sharoitlar tufayli yoshlarimizning jismoniy va ma'naviy jihatdan hech kimdan kam bo'lmasdan voyaga yetayotgani barchamizga ma'lum. Bu masalada yuridik asos sifatida konstitutsiya hisoblanadi. Yangi tahrirda qabul qilingan Konstitutsiya O'zbekiston jamiyatining evolyutsion rivojlanishidan kelib chiqqan hayotiy zarurat bo'lib, bu ish mamlakat, millat va xalq sifatida keyingi qadamlarimizni aniqlab olishimiz uchun g'oyat ahamiyatli masala, adolatli jamiyat qurish yo'lidagi ulkan qadamlardan biri hisoblanadi. Buning zarurati xususida Shavkat Mirziyoyev to'xtalib o'tar ekan, Oliy Majlis va O'zbekiston xalqiga Murojaatnomasiga quyidagilarni alohida ta'kidlagan edi: "Mamlakatimiz taraqqiyotini yangi pog'onaga olib chiqish uchun boshqaruv ham, qonunchilik ham, jamiyatimiz ham o'zgarishi kerak. Agar shunday qilmasak, muammolarni ko'rib, ko'rmaslikka olsak, zamondan orqada qolamiz. Xalqimiz, yosh avlodimiz bizdan rozi bo'lmaydi. Shu bois, "Avval – inson, keyin – jamiyat va davlat" degan g'oyani Konstitutsiyamiz va qonunlarimizga ham, kundalik hayotimizga ham chuqur singdirishimiz kerak. Hozirgi kundagi jiddiy sinovlar va bashorat qilib bo'lmaydigan xavf-xatarlarni yengib o'tishga qodir bo'lgan milliy davlatchiligimiz asoslarini mustahkamlashimiz zarur".

ADABIYOTLAR TAHLILI VA METODOLAR

Uzluksiz ta'lim tizimida dars olib borayotgan huquqshunos – pedagog va professor-o'qituvchilarning yuridik mutaxassislikka ega bo'lishi huquqiy davlatni barpo etishda huquqiy ong va huquqiy madaniyatni yuksaltirish masalalarini yengillashtiradi. Ayniqsa, huquqiy ongning shakllanishi huquqiy ta'lim orqali huquqiy bilim beruvchi pedagoglarning kasbiy-huquqiy ongiga va saviyasiga ham daxldordir. Chunki huquqiy ta'lim jarayoning huquqiy masalalar bo'yicha muayyan huquqiy his-tuyg'ular, tasavvurlar hosil qilishi huquqiy munosabatlarda ishtirok etishda huquqiy faollik ko'nikmalarini yuzaga keltiradi. Bu o'z navbatida yoshlarda mavjud bo'lgan huquqiy nigilizmning oldini olish, huquqbuzarlikka qarshi kurash kabi omillarga aylanadi. Aynan shu sababli huquqiy ong huquqni amalda qo'llashning zaruriy mexanizmi bo'lib, shaxsning xulq-atvori huquq normalariga mos kelish – kelmasligini aniqlovchi vosita hisoblanadi.

Uzluksiz ta'limda ta'lim-tarbiya masalasi va metodlarini tanlashning asosiy jihatlari tadqiqotchilar, olimlarimiz va pedagoglarimiz tomonidan turli hil ilmiy metodik nashrlarda tahlil qilingan. Jumladan Yu.K.Babanskiy. Hozirgi zamon umumiy ta'lim maktabida o'qitish metodlari. 1990., Smesova E.A. Metodika prepodavaniya istorii v shkole. 2019., Y.G'afforov. Tarix o'qitish metodikasi. 2022., O'.Q.Tolipov, M.U.Usmonboeva. Pedagogik texnologiyalarning tatbiqiy asoslari. 2006. va boshqalarning bir qator asarlari va ilmiy maqolalarida o'z aksini topgan.

NATIJA VA MUHOKAMA

Pedagogik jarayonga texnologik yondoshuv uchun aniq qo'yilgan maqsad, bu maqsadlarga erishish uchun, aniq moslashtirilgan vositalar, bu vositalar bilan qanday foydalanish uchun, aniq qoidalarini topish zarur.

Texnologik yondoshuvning mazmuni berilgan yoki mavjud sharoitda pedagogik vazifalarga maqbul erishish yo'llarini ongli ravishda loyihalashdan iborat.

Huquq fanlarini o'qitish jarayoniga texnologik yondashish asosida ta'lim maqsadlariga erishishning eng maqbul yo'llari va samarali vositalarni tadqiq qiluvchi va qonuniyatlarni ochib beruvchi pedagogik yo'nalish - bu ta'limni texnologiyalashtirishdir. Ya'ni mavjud sharoit va o'rnatilgan vaqtda belgilangan ta'limiy maqsad va ko'zlanayotgan natijalarga kafolatli erishishni vositali ta'minlovchi, muloqot, axborot, o'qitish hamda boshqaruvning eng qulay yo'l va vositalarining tartibli yig'indisi.

Texnologiyada maqsadli, jarayonli, miqdoriy va rejaviy tarkiblar taqdim etilib, uning belgilari bo'lib takroriylik va ko'zlanayotgan ta'lim natijasini to'liq bayon etishlik hisoblanadi. Uslubiyotda esa ta'lim yo'l va usullari yig'indisi ko'proq individuallashtirilgan bo'ladi. U

o'qituvchi shaxsining temperamenti va malakasiga bog'liq bo'ladi.

Uzluksiz huquqiy ta'limning hamma bosqichlarida huquqiy ta'limning o'ziga xos tashkiliy shakllari mavjud bo'lib, bularga mavzuni bayon etish qismi, so'rash va mustahkamlash bosqichlari kiradi.

Huquqiy ta'lim tizimida yangi bilim berish o'quv jarayonining ham usuli, ham shakli hisoblanib, u o'quvchilarga fan asoslarini og'zaki, uzviy va muntazam singdirishga xizmat qiladi. Natijada, fanning mohiyatini tushunib boradi hamda ularni erkin fikrlashga majbur etadi. O'qituvchining jonli nutqi asosida o'quvchilarning huquqiy tafakkurini rivojlantirish, uning ta'sirida o'quvchilarda shu fanga uning vazifa va kelajagiga nisbatan turli qarashlar, ilmiy e'tiqod, g'oya va huquqiy mafkura asoslari shakllanadi. Buning uchun o'qituvchi har bir mavzuning mazmunini fandagi yangiliklar bilan boyitishi va tanlay bilishi lozim. O'qituvchining yangi bilim berishdagi faoliyati ijobiy hamkorlikka tayanib tashkil qilingandagina samarali natija beradi. Bunda o'qitish jarayonida ham ta'limiy, ham tarbiyaviy vazifalarni samarali amalga oshirish o'qituvchi bilan o'quvchilar o'rtasida do'stona, faol munosabatlarni tiklab olishdan iborat.

Bundan tashqari, darsning samarali natijasi o'quvchi va o'quvchilarning o'quv jarayondagi ruhiy holatlarini qay darajada hisobga olinishiga ham bog'liq.

Shunday ekan, huquqiy ta'limni samarali tashkil etish, uning dars shakllaridan o'qitish jarayonida o'rinli foydalanishlari uchun shubhasiz, o'qituvchining pedagogik mahorati, pedagogik madaniyati, o'z predmetini puxta bilishligi va o'quvchilar bilan umumiy til topa olishi muhimdir.

Huquq fanlarini o'qitishda texnologik yondashuv o'qituvchining texnologik madaniyatiga va texnologik bilimlar, ko'nikmalar majmuiga bog'liq. Bunda maqsadni belgilash ko'rinishida o'quv natijalarini rejalashtirishni bilish, o'quv jarayonini loyihalashtirishni bilish va o'quv faoliyati natijalarini baholashni bilish katta ahamiyatga ega.

Maqsad ko'zlanayotgan natija modeli ko'rinishidagi muhim yo'nalishning mahsuli sifatida ta'lim sub'yektlarining faoliyat yakunida egallashlari ko'zlanayotgan narsadir.

Maqsadni belgilash esa texnologiyalashtirishning asosiy omili hisoblanib, pedagogik texnologiyani loyihalashtirish, o'quv jarayonini tuzish hamda tashkillashtirishdan iborat.

Huquq fanlarini o'qitishda texnologik yondoshuvning asosiy mazmuni pedagogik jarayoni boshqarish, o'qitishning samarali metodlari: noan'anaviy usullar, zamonaviy pedagogik texnologiya, interfaol usullardan foydalanish, o'qituvchi faoliyatining innovatsion xususiyatlarini

rivojlantirish, zamonaviy axborot kommunikatsion ta'lim texnologiyalaridan foydalanishdan iborat.

Ushbu jarayonda aniq loyiha tayyorlash, tizimlilik, konseptuallik, boshqaruvchanlik, samarali natijaga erishish, o'quvchi sub'yektiga e'tibor qaratish muhim hisoblanadi. Demak, huquq fanlarini o'qitishga texnologik yondashuvda:

Huquqiy ta'limning maqsadlari aniqlashtiriladi, ya'ni huquqiy ta'lim maqsadlari batafsil bayon qilinadi, aniq beriladi va kutilayotgan o'quv natijalar va pedagogik vazifalar shaklida ifodalanadi;

Huquqiy ta'lim maqsadlariga erishishning eng maqbul yo'llar va vositalari tanlab olinadi, ya'ni muloqot, axborot va boshqaruvning shunday usul va ta'lim vositalari tanlanadiki, ular majmuada berilgan sharoitlarda va belgilangan vaqtda ta'lim maqsadlariga erishishni kafolatlovchi ta'lim modelini tashkil qiladi;

Huquqiy ta'lim jarayoni maksimal rasmiylashtiriladi, ya'ni huquqiy ta'lim jarayoni bir tizimga keltiriladi pedagogik va o'quv xarakatlarning zanjiri bosqichma-bosqich qayd qilinadi;

Huquqiy ta'lim jarayoni to'liq boshqariladi, ya'ni izchillikdagi harakatlar: loyihalashtirish, bashoratlash, baholash, tahlil qilish va to'g'irlash eng oson yo'llar bilan samarali natijaga erishishni ta'minlab beradi.

Texnologik yondashuv mazmunidan kelib chiqib, huquqiy ta'lim an'anaviy ta'limdan farq qilgan holda quyidagilarga asoslanadi:

- Konseptual asoslar - shaxsga yo'naltirilgan ta'lim va ta'limga tizimli - harakatli yondashish, ta'lim oluvchi shaxsi - ta'lim jarayonining markaziy egasi bo'lishi, hamda munosabatlarning insonparvarligi va erkinligi, o'qishga majburlashdan voz kechish, shuningdek, tabaqalashtirish va individuallashtirish, ya'ni umumiy ta'lim oluvchining aqliy rivojlanish darajasi va fanni ular tomonidan o'zlashtirilishini hisobga olish, o'rganish-aqliy rivojlanish, mustaqil egallash jarayoni va asosiysi ta'lim oluvchilarning egallagan bilimlarni qo'llay olish, muammolarni aniqlash ularning yechimini topish, o'quvchilarni izlanishga, u yoki bu masala bo'yicha ijodiy yondoshuvga o'rgatish; Bunda ta'lim oluvchi – kitob - ta'lim beruvchi munosabatini tashkil etish.

- Ta'lim oluvchining tutgan o'rni va vazifasi - mustaqil bilish faoliyatini olib boruvchi, ta'lim jarayonining teng huquqli sub'yekti bo'lishi, bilim - shaxsiy muammolarni hal etish vositasi ekanligini asoslash, nima uchun xatoga yo'l qo'yganligini o'rganish;

- Ta'lim beruvchining tutgan o'rni va vazifasi - ta'lim oluvchilarning mustaqil bilish faoliyatlari tashkilotchisi bo'lishi, ularning mas'ul maslahatchisi va yordamchisi ekanligi, ta'lim oluvchilarning nafaqat bilim, ko'nikma, malaka nazoratini, balki ehtimoliy

chetga chiqishni o'z vaqtida to'g'rilash, ularni to'g'ri yo'lga yo'naltirish;

- Ta'lim berish va o'rganish usullari - Muammolarni izlash, bilimlarni amaliyotda qo'llashga yo'naltirish, muammoli vaziyatlarni yaratish, faol bilishning ijodiy tadqiqotchilik faoliyatiga asoslangan faol ta'lim berish usullarini tanlash;

- Ta'lim berish vositalari - an'anaviy vositalar bilan bir qatorda – axborotli texnologiyalardan foydalanish, o'quv materiallaridan ta'lim oluvchilarning bilimlarni mustaqil izlashlari uchun ishlatish;

- Ta'lim berishni tashkillashtirish shakllari - maqsadni belgilash, maqsadlarni kafolatli erishishga yo'naltirish, pedagogik faoliyatni loyihalash va rejalashtirish, shu bilan birga o'quv faoliyatining mazmuni va tuzilishini ishlab chiqish, ta'lim beruvchining ta'lim oluvchi bilan ta'lim jarayonini dialog tuzish, ta'lim oluvchida mustaqillikka intilishni rivojlantirish, ularni mustaqil ta'lim olishga tayyorlash, o'z bilimini ko'rsatishga, bilimni qo'llashga, uni taqdim eta olishga o'rgatish, ta'limiy, tarbiyaviy, rivojlantiruvchi vazifalarni amalga oshirish, umumiy natijani baholash va ta'lim oluvchi bilan hamkorlikdagi mehnatni tahlil qilish, ko'zlanayotgan natijalarga erishish yoki qisman erishishni tahlil qilish.

Huquqiy tarbiyani jamoa o'rtasida yoki individual shaklda amalga oshirish mumkin.

Yoshlarni huquqiy bilimga va huquqiy tarbiyaga jalb etishda huquqni himoya qiluvchi davlat organlari xodimlari bilan uchrashuv o'tkazilishi, savol-javob kechalari tashkil etilishi yoki huquqshunos uyushmalari to'zilishi ijobiy natija beradi. Individual yakka tarzda huquqiy bilim berishda, huquqiy tarbiyalashda shaxsga maxsus adabiyotlarda tavsiya etilishi, unda qiziqish uyg'otish, tarbiyalanuvchining ruxiy holatini o'rganib, u qabul qila oladigan, tushuna biladigan tarzda suhbat olib boriish maqsadga muvofiqdir.

Huquqiy tarbiya metodi-bu bir necha muayyan yo'l va usullar yig'indisi bo'lib, ular asosida kishilar ongiga, dunyoqarashiga ta'sir qilinadi. Buning natijasida tarbiyalanuvchilarda qonunga hurmat hissi uyg'otiladi va qonunning buzilmasligi ta'minlanadi.

Eng asosiy metod bu – ishontirish metodi. Ishontirish orqali ijobiy natijaga erishilmasa, majburlash metodi qo'llanadi. Huquqiy tarbiyada bu ikki metodni birga qo'llash ham mumkin.

Huquqiy tarbiyaning ilmiy printsiplaridan yana biri o'rganilayotgan qonun yoki qarorning kelib chiqish sabablarini, unga obyektiv zarurat borligini tushuntirib berishdir. Agar tarbiyalanuvchi qonun, qaror va qoidalarning vujudga kelishi, qabul qilinishi umumiy asoslarini tushunib olsa, ayniqsa, hozir o'rganilayotgan huquqiy normaning qabul qilinishi sababini bilsa,

uni bajarishga ongli ravishda yondoshadi, o`zida ham huquqiy normaga nisbatan ehtiyoj sezadi.

Huquqiy tarbiyaning ilmiy printsiplaridan yana biri o`rganilayotgan qonun yoki qarorning kelib chiqish sabablarini, unga obyektiv zarurat borligini tushuntirib berishdir. Agar tarbiyalanuvchi qonun, qaror va qoidalarning vujudga kelishi, qabul qilinishi umumiy asoslarini tushunib olsa, ayniqsa, hozir o`rganilayotgan huquqiy normaning qabul qilinishi sababini bilsa, uni bajarishga ongli ravishda yondoshadi, o`zida ham huquqiy normaga nisbatan ehtiyoj sezadi.

Huquqiy tarbiyaga ilmiy yondoshish quyidagi faoliyatlardan tashkil topadi:

- o`rgatilishi lozim bo`lgan qonun va qonuniy aktning nazariy va amaliy jihatlarini puxta o`zlashtirib olish;
- tarbiya obyektlarini o`rganish, ular bilan huquqiy norma o`rtasidagi bog`lanishni aniqlash;
- mazkur mintaqadagi huquqiy normaga aloqador huquqiy holatni (huquq-tartibotni, qonunchilikka munosabat) o`rganish va tahlil qilish;
- huquqiy normani tushuntirish shakl va metodlarini tanlab olish;
- huquqiy tarbiya vositalarini tayyorlash;
- tarbiyalanuvchilarning fikrini o`rganish va savol – javobga tayyorlanish;

Huquqiy tarbiyani shahar, tuman, viloyat, respublika miqyosida yagona shakl va metodlar asosida olib borish ham ilmiy printsiptir. Huquq-tartibot va qonuniylikni mustahkamlash butun mamlakatda huquqiy tarbiyaga chuqur ilmiy yondoshishni taqozo qiladi. Hozir bu muhim ish davlat organlari va jamoat tashkilotlari hamkorligida amalga oshirilmoqda.

Tarbiyaga har tomonlama yondoshish. Tarbiyaga har tomonlama yondoshish deb tarbiya maqsadining shaxs ongida shakllanishiga ko`maklashuvchi omillarni aniqlash, tarbiya shakl va metodlariga ularga tayanish aytiladi. Bu vazifalarning zarar darajada amalga oshirilishi tarbiyachi bilan tarbiyalanuvchilarning o`zaro hamkorligiga bog`liqdir. Ikkala tomonning fikr almashishi, huquqiy tushunchalarga aniqlik kiritilishi, yakdillik asosida hayotiy holatining belgilab olinishi tinglovchilar huquqiy ongiga tegishli o`zgarish kiritadi va uni boyitadi.

Masalan, tarbiyachi mehnat qonuniga kiritilgan o`zgarishlar bilan tinglovchilarni tanishtirmoqchi. Maqsad ularning ongiga yagona qonun mazmunini aks ettirgan holda mehnat munosabatlarida qonundagi o`zgarishga muvofiq ish ko`ra olishni tarbiyalashdir. Buning uchun tarbiyachi masalaga keng yondoshib, qonun o`zgarishi sabablarini dalillar yordamida ko`rsatishi, yangi qonun mohiyatini isbotlashi, uni ijro etish tartibini o`rgatish, ko`zda to`tilgan maqsadni misollar yordamida tushuntirish kerak.

Pedagog muayyan masala bo'yicha huquqiy tarbiyaga keng yondoshishi uchun shu masalaga aloqador omillarni tanlab olishi, ularni yagona bir mavzuga yig'ishi, misollar yordamida uyg'unlashtirishi kerak. Masalan, o'quvchida O'zbekiston fuqarolariga sodiqlik burchini tarbiyalashda o'qituvchi-o'quvchi qanday qonunlarni o'rganishi kerakliginitanlab olishi, fuqarolarga taalluqli misollar topishi, fuqarolik burchi buzilganda davlat va jamiyat tomonidan quriladigan choralarni belgilashi, yuridik dalillar to'plashi, so'ngra keng tarbiya mavzularini ishlab chiqishi vash u mavzu bo'yicha ish olib borilishi kerak. Lekin shuni unutmash lozim, huquqiy ongning hatto biror yo'nalishini shakllantirish uchun ham yuridik omillarning o'zigina kifoya emas: masalan, intizomsiz shaxsni qayta tarbiyalash uchun uning huquqiy ongida burilish yasash, dunyoqarashiga, mehnat munosabatiga, madaniyat darajasiga ta'sir ko'rsatishi kerak. Agar uni qonunga ko'ra jazolash bilan kifoyalansangiz, axloqiy buzuvchi ekan, Yana eski odatini davom ettiraveradi.

XULOSA

Binobarin, huquqiy tarbiyaga aloqador omillar ikki guruhga bo'linadi: tarbiyachining axborotli hujjatlariga kiritiladigan omillar va tinglovchilar xususiyatiga bog'liq omillar. Tarbiya jarayonida ikkala guruh omillar baravar etiborga olinishi kerak.

Tarbiyachining axborotli hujjatlariga kiritilgan omillari suhbat mavzusida qanday qonun, qonuniy ishlarni tushuntirmoq, asosiy maqsad nimaga qaratilganligini bilib olmoq. Masalan, voyaga yetmaganlarning huquqbuzarligining oldini olish bo'yicha tarbiya: jinoiy, moddiy, intizomiy, huquqbuzarlikda voyaga yetmaganlar qanday harakatlari uchun javobgar bulishlariga taalluqli hujjatlarni to'plashdan iborat.

Tinglovchilar xususiyatiga bog'liq omillarda tarbiyachi tinglovchilarning qabul qilish darajasi, yoshiga, maxoratiga va boshqa xususiyatlariga etibor bergan holda tarbiya usulini tanlash zarurat hisoblanadi.

Har tamonlama yetuk shaxsni tarbiyalab yetishtirish maqsadi umumtarbiyaning maqsadi barcha yo'nalishlarini bir-biriga uyg'unlashtirilgan holda olib borishni taqozo qiladi. Bu bir kishining emas, balki butun jamoaning burchidir. Huquqiy tarbiya ham bir kishining emas, chunki shaxsni har tomonlama shakllantirish uchun bir tarbiyachi barcha omillarni bilishga qodir emas. Bir pedagog huquqiy tarbiyaning bir yoki bir necha yo'nalishigina shaxs ongida shakllantira olishi mumkin.

REFERENCES

1. O'zbekiston Respublikasining Konstitusiyasi. -T. O'zbekiston. 2023. (O'zbekiston Respublikasi Referendumida 2023-yil 30

aprel kuni o'tkazilgan umumxalq ovoz berishi orqali yangi tahrirdagi qabul qilingan Konstitusiyasi)

2. Мирзиёев Ш. Миллий тараққиёт йўлимизни қатъият билан давом этириб, янги босқичга кўтарамиз. 1-жилд. - Тошкент: О'zbekiston, 2017.

3. Мирзиёев Ш. Нияти улуғ халқнинг иши ҳам улуғ, ҳаёти ёруғ ва келажаги фаровон бўлади. 3-жилд. - Тошкент: О'zbekiston, 2019.

4. Мирзиёев Ш. Миллий тикланишдан – миллий юксалиш сари. 4-жилд. - Тошкент: О'zbekiston, 2020.

5. Мирзиёев Ш. Янги Ўзбекистоннинг тараққиёт стратегияси. Тўлдирилган иккинчи наشري. - Тошкент: О'zbekiston, 2022.

6. Исломов З.М. Давлат ва ҳуқуқ назарияси. (Дарслик). – Т.: “Адолат”, 2007.

7. Саидов А., Таджиханов У., Одилқориев Х. Давлат ва ҳуқуқ асослари. Дарслик. – Т.: “Шарқ”, 2002.

9. Зиёмухамедова Б. Педагогик маҳорат асослари.Т. “ТИБ-КИТОБ” 2009й.

10. Ya.G'afforov. Tarix o'qitish metodikasi. Toshkent, 2022.

MUNDARIJA CONTENTS

1. Ганиев, П. Х., & Мўминова, З. О. (2024). ПРИГОТОВЛЕНИЕ ГРАНУЛИРОВАННОГО ГУМУСОВОГО УДОБРЕНИЯ НА ОСНОВЕ КАРБАМИДА ЖИДКОГО И ОКИСЛЕННОГО УГЛЯ. Academic Research in Educational Sciences, 5(4), 5–13.
2. Seytnazarova, T. E., & Musirmanov, D. Y. (2024). MARJUMAK (FAGOPYRUM ESCULENTUM) KOLLEKSIYA NAMUNALARINING MORFOBIOLOGIK BELGILARI. Academic Research in Educational Sciences, 5(4), 14–17.
3. Lutpillayev, G. X., & Rahimov, R. N. (2024). KARELINIA CASPIA O'SIMLIGI FLAVONOIDLARI. Academic Research in Educational Sciences, 5(4), 18–23.
4. Rakhimova, M. Z. (2024). PROVERBS REFLECTING MORAL CULTURAL CONCEPTS IN ENGLISH AND UZBEK LANGUAGES. Academic Research in Educational Sciences, 5(4), 24–28.
5. Нишанбаева, А. Т. (2024). НАРУШЕНИЙ ФУНКЦИЙ ЩИТОВИДНОЙ ЖЕЛЕЗЫ. Academic Research in Educational Sciences, 5(4), 29–34.
6. Торежанова, Р. У. (2024). ИДЕИ ЭСТЕТИЧЕСКОГО ВОСПИТАНИЯ В КАРАКАЛПАКСКИХ НАРОДНЫХ ЭПОСАХ. Academic Research in Educational Sciences, 5(4), 35–40.
7. Tavaldiyeva, G. N. (2024). “BULUT TO‘SGAN OY” NIKOYASIDA INSON TAQDIRI TALQINI. Academic Research in Educational Sciences, 5(4), 41–46.
8. Хусанбаева, Ю. ., & Хошимова, Г. . (2024). ТАЛАБА-ЁШЛАРНИ БАРКАМОЛ ШАХС СИФАТИДА ШАКЛЛАНИШИДА ҲОЖИЙ ТАРБИЯНИНГ РОЛИ. Academic Research in Educational Sciences, 5(4), 47–52.
9. Ishkobilov, F. X. (2024). PYTHON DASTURLASH TILINING IMKONIYATLARIDAN FOYDALANGAN HOLDA ELEKTRON O'QUV RESURSLARINI ISHLAB CHIQUISH. Academic Research in Educational Sciences, 5(4), 53–57.
10. Шарипов, Ш. О. (2024). АВТОМАТЛАШТИРИЛГАН БОЖХОНА НАЗОРАТИ ЖАРАЁНЛАРИНИНГ МАЪЛУМОТЛАРИГА ИШЛОВ БЕРИШНИНГ ФУНКЦИОНАЛ МОДЕЛИНИ ИШЛАБ ЧИҚИШ. Academic Research in Educational Sciences, 5(4), 58–61.
11. Жалолов, З. М., & Хуррамов, А. Ч. (2024). ОСОБАЯ ЗНАЧИМОСТЬ ИЗУЧЕНИЯ ЗАРУБЕЖНОГО ОПЫТА РАЗВИТИЯ ДОРОЖНОГО СТРОИТЕЛЬСТВА. Academic Research in Educational Sciences, 5(4), 62–71.
12. Мурадова, Н. Р. (2024). МЕНЕЖМЕНТ 2.0 ВА 3.0 КОМПЕТЕНЦИЯЛАРИ: МОҲИЯТИ ВА ХУСУСИЯТЛАРИ. Academic Research in Educational Sciences, 5(4), 72–75.
13. Nafasov, A. K. (2024). HUQUQIY TARBIYA JARAYONIDA TECHNOLOGIK YONDOSHUV – TA'LIM TIZIMI RIVOJINING ASOSIY SHARTI. Academic Research in Educational Sciences, 5(4), 76–84.

